

Î N C H E I E R E

29 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Aliona Fomiciova împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Fomiciova împotriva Nataliei Fomiciova, intervenient accesoriu Primăria orașului Cahul cu privire la recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ,

c o n s t a t ă :

La 08 iunie 2016, Aliona Fomiciova a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Fomiciova, intervenient accesoriu Primăria orașului Cahul cu privire la recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

În motivarea acțiunii a invocat că locuiește de la naștere cu mama sa, pîrîta Natalia Fomiciova, în apartamentul cu două odăi nr. 43, amplasat în or. Cahul, str. Vasile Stroiescu nr.45, care i-a fost atribuit în 1977, bunicii reclamantei, Maria Fomiciova, iar din 2004, Natalia Fomiciova a părăsit domiciliul.

Susține că bunica sa, Maria Fomiciova, a decedat la 08 noiembrie 2006, devenind chiriașul principal a apartamentului.

Menționează că pe parcursul anilor a avut grijă de întreținerea apartamentului, suportînd toate cheltuielile financiare în acest sens, circumstanțe care îndreptățește constatarea faptului pierderii dreptului la spațiul locativ de către pîrîta Natalia Fomiciova.

Consideră că pîrîta a pierdut dreptul la spațiul locativ, deoarece este absentă de 12 ani și ultima nu și-a rezervat acest drept.

Afirmă că are intenția de a privatiza spațiul locativ, iar absența chiriașului Natalia Fomiciova îi îngrădește acest drept.

În urma completării obiectului și temeiului acțiunii, solicită recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ a Nataliei Fomiciova în apartamentul 43 din or. Cahul, str. Vasile Stroiescu nr. 45, începînd cu 05 decembrie 2008.

Prin hotărîrea Judecătoriai Cahul din 19 octombrie 2016 s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Aliona Fomiciova împotriva Nataliei Fomiciova cu privire la recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

În susținerea poziției, prima instanță a constatat faptul că, Fomiciova Natalia nu locuiește pentru o perioadă mai mare de 6 luni în apartamentul 43 din or. Cahul, str. Vasile Stroiescu nr.45, însă fără a cunoaște motivele lipsei.

La fel, prima instanță a reținut, că cerere privind privatizarea spațiului locativ nu a fost depusă la organele competente și un refuz în acest sens nu a fost emis, iar respingerea acțiunii nu afectează dreptul reclamantei de a privatiza locuința.

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, s-a respins apelul declarat de Aliona Fomiciova și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

La 22 aprilie 2017 Aliona Fomiciova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a tras concluzii greșite și ca urmare nu a aplicat legea care trebuia aplicată.

Consideră eronată concluzia instanțelor inferioare că speța este guvernată de Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015 care nu indică asupra competenței instanțelor de a constata dreptul pierdut asupra spațiului locativ, deoarece dreptul său a apărut sub imperiul Codului cu privire la locuințe.

Susține că în speță sunt aplicabile ultraactiv normele art. 63 și art. 65 din Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești, care guvernează raporturile juridice în cauză, făcînd referire la art. 6 din Codul civil și raționamentele din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 30 din 23 decembrie 2010 pentru controlul constituționalității art.16 alin.(1) lit.g) din Legea nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002 “Cu privire la notariat”, cu modificările și completările ulterioare.

Menționează că, instanțele inferioare au reținut eronat faptul că nu a fost probată absența intimatei din spațiul locativ, invocînd dispozițiile Regulamentului provizoriu privind rezervarea spațiului locativ în Republica Moldova, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 685 din 09 octombrie 1995.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul reține că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurenței a deciziei Curții de Apel Cahul din 24 ianuarie 2017, însă aceasta a fost remisă Alionei Fomiciova la 23 februarie 2017, ce se confirmă prin ștampila aplicată prin plic (f.d.91), iar cererea de recurs a fost expediată la 22 aprilie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.93), prin urmare calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile recurenței precum că, este eronată concluzia instanțelor inferioare că speța este guvernată de Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015 care nu indică asupra competenței instanțelor de a constata dreptul pierdut asupra spațiului locativ, deoarece dreptul său a apărut sub imperiul Codului cu privire la locuințe, nu pot fi reținute, or art. 59 alin. (7) din Legea cu privire la locuințe prevede *inter alia*, că la data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești nr.2718-X din 3 iunie 1983 (Veștile Sovietului Suprem și ale Guvernului R.S.S. Moldovenești, 1983, nr.6, art.40), iar art. 6 alin. (2) și (3) din Codul civil stipulează că, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

Din aceleași considerente descrise supra nu pot fi reținute nici cele invocate în

recurs precum că în speță sunt aplicabile ultraactiv normele art. 63 și art. 65 din Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești, care guvernează raporturile juridice în cauză, făcând referire la art. 6 din Codul civil și raționamentele din Hotărârea Curții Constituționale nr. 30 din 23 decembrie 2010 pentru controlul constituționalității art.16 alin.(1) lit.g) din Legea nr.1453-XV din 8 noiembrie 2002 “Cu privire la notariat”, cu modificările și completările ulterioare. Ba mai mult, raționamentele din Hotărârea Curții Constituționale nr. 30 din 23 decembrie 2010 abordează chestiuni diferite de prezenta cauză și nu sunt aplicabile speței.

Argumentele recurente precum că instanțele inferioare au reținut eronat faptul că nu a fost probată absența intimatei din spațiul locativ, invocând dispozițiile Regulamentului provizoriu privind rezervarea spațiului locativ în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 685 din 09 octombrie 1995, nu pot fi reținute, or circumstanța respectivă vizează chestiuni de fapt ale pricinii care nu se încadrează în temeiurile de declarare a recursului și pot fi abordate în instanțele inferioare care sunt abilitate prin lege să examineze *inter alia*, motivele de fapt ale pricinii.

În acest sens, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor, sînt similare argumentelor invocate în cererea de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept și constituie opinia recurente cu privire la soluția adoptată de instanțele inferioare în cauză care nu poate fi pusă la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului. Totodată, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași legea, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanțele inferioare prin prisma circumstanțelor importante ale cauzei.

Instanța de recurs concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale pricinii, iar forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurenta nu a invocat niciun argument plauzibil ce ar pune la îndoială legalitatea deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Aliona Fomiciova, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Aliona Fomiciova se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță